

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: paulina.tabery@soc.cas.cz

NATO ve veřejném mínění

Technické parametry

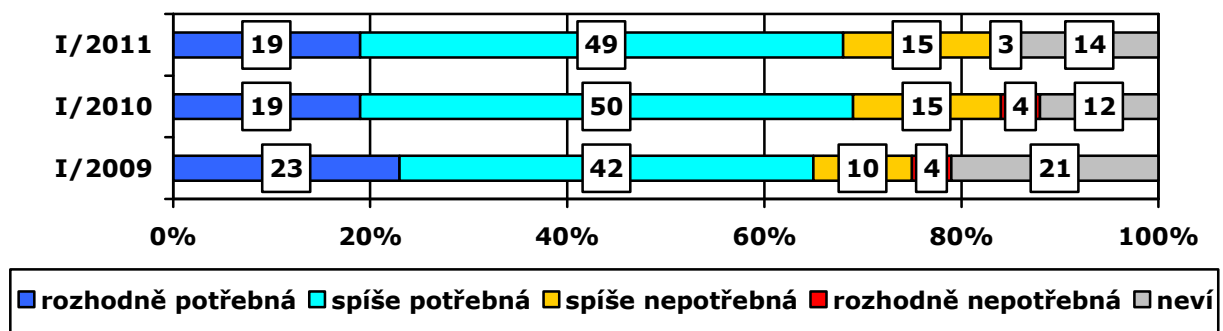
Výzkum:	<i>Naše společnost 2011, v11-01</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>10. 1. – 17. 1. 2011</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1035</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PM.150, PM.153</i>
Zveřejněno dne:	<i>15. března 2011</i>
Zpracovala:	<i>Paulína Tabery</i>

V lednu 2011 byl do výzkumu Naše společnost zařazen blok otázek týkající se NATO a obrany státu. V rámci něj byly zkoumány názory na aktuální potřebnost Severoatlantické aliance jako vojenskopolitické organizace a na to, jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost členů, na vztahy uvnitř a vně organizace, mír a stabilitu a na řešení hrozby terorismu.

Česká veřejnost je ve větší míře přesvědčena o aktuální potřebnosti NATO jako vojenskopolitické organizace.¹ Více než dvě třetiny lidí vypovídají o potřebnosti, necelá pětina zastává opačný názor. Celkem velký podíl (14 %) se k této problematice neumí vyjádřit. Ve srovnání s předešlým šetřením v roce 2010 se názory na potřebnost aliance v zásadě nezměnily.

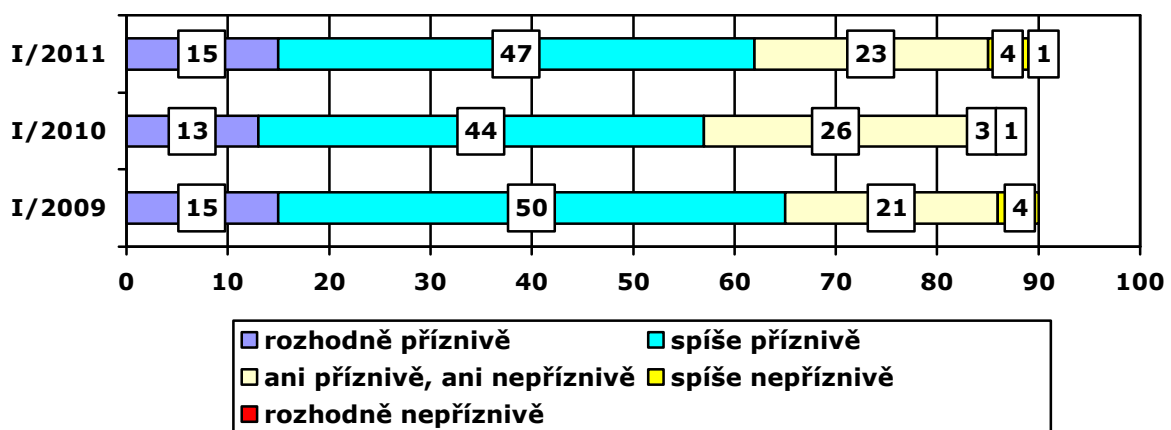
¹ Znění otázky: „Jak byste hodnotil potřebnost existence NATO jako vojenskopolitické organizace v současné době? Řekl byste, že je...“ Varianty odpovědí: rozhodně potřebná, spíše potřebná, spíše nepotřebná, rozhodně nepotřebná.

Graf 1: Je NATO jako vojenskopolitická organizace potřebná v současné době?

O potřebnosti existence Severoatlantické aliance jsou výrazně častěji přesvědčeni ti, kteří vyjadřují spokojenost s členstvím v ní.² O její aktuální potřebnosti jsou ve větší míře přesvědčeni lidé s vyšším vzděláním, tedy maturitou a především vysokou školou. Stejného mínění jsou i obyvatelé deklarující dobrou životní úroveň, na rozdíl od těch, kteří ji označují za špatnou. Dále se k mínění, že tato organizace je potřebná, častěji přiklání příznivci ODS, TOP 09 či Věcí Veřejných, opačný názor zastávají sympatizanti KSČM a ČSSD.

Pomocí baterie otázek byly ve výzkumu zjišťovány názory na to, jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost svých členů, na vztahy mezi členy a vztahy s nečleny organizace, mír a stabilitu a na řešení hrozby terorismu (viz grafy 2a – 2f).³

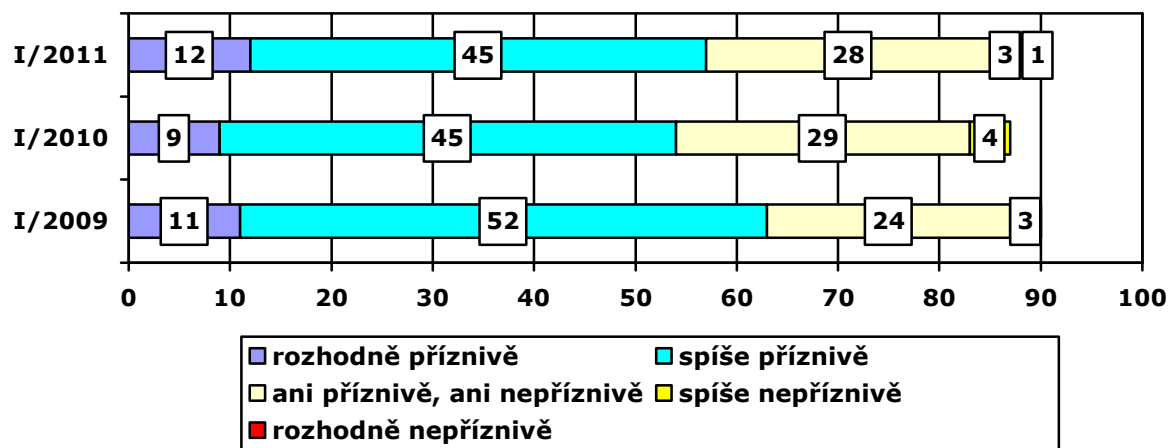
Graf 2a: Jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost svých členů? (%)

Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

² Viz tiskovou zprávu „Názory obyvatel na členství v NATO a na obranu ČR“ z 15. 3. 2011.

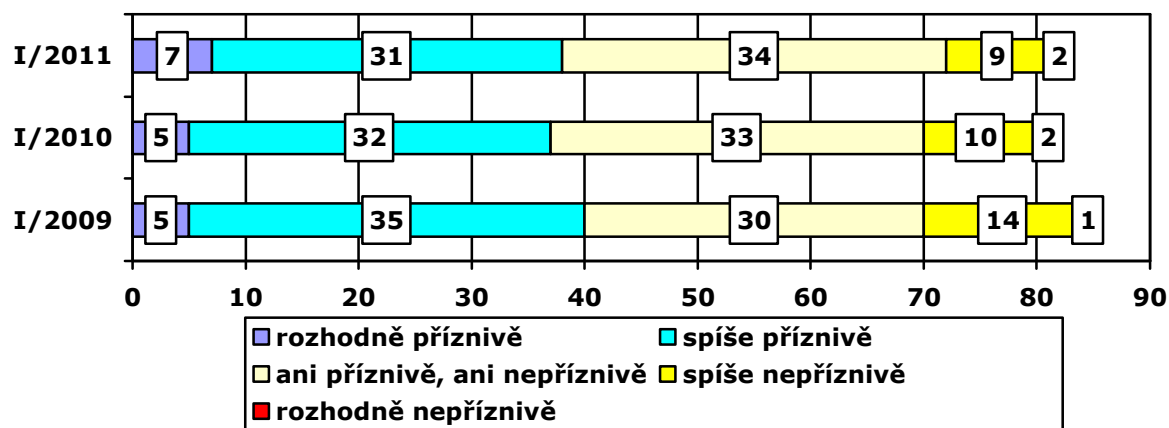
³ Znění otázky: „Jak příznivě či nepříznivě podle Vás existence a jednání NATO působí na a) bezpečnost svých členů, b) vzájemné vztahy mezi členskými státy, c) vztahy NATO a jeho členských států s jinými zeměmi, d) mír a stabilitu v euroatlantické oblasti, e) mír a stabilitu v jiných částech světa, f) řešení hrozby terorismu?“ Varianty odpovědí: rozhodně příznivě; spíše příznivě; ani příznivě, ani nepříznivě; spíše nepříznivě; rozhodně nepříznivě.

Graf 2b: Jak existence a jednání NATO působí na vzájemné vztahy mezi členskými státy? (%)

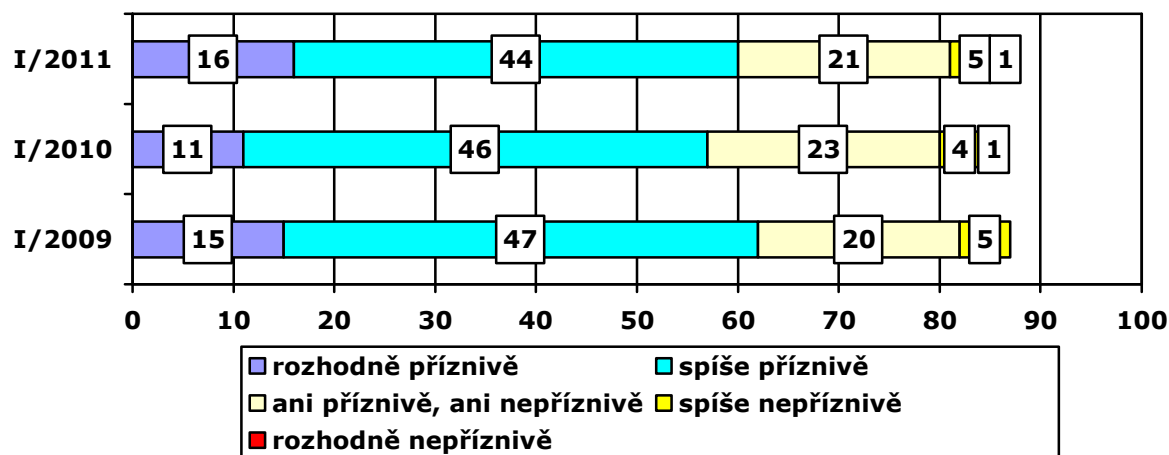
Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2c: Jak existence a jednání NATO působí na vztahy NATO a jeho členských států s jinými zeměmi? (%)

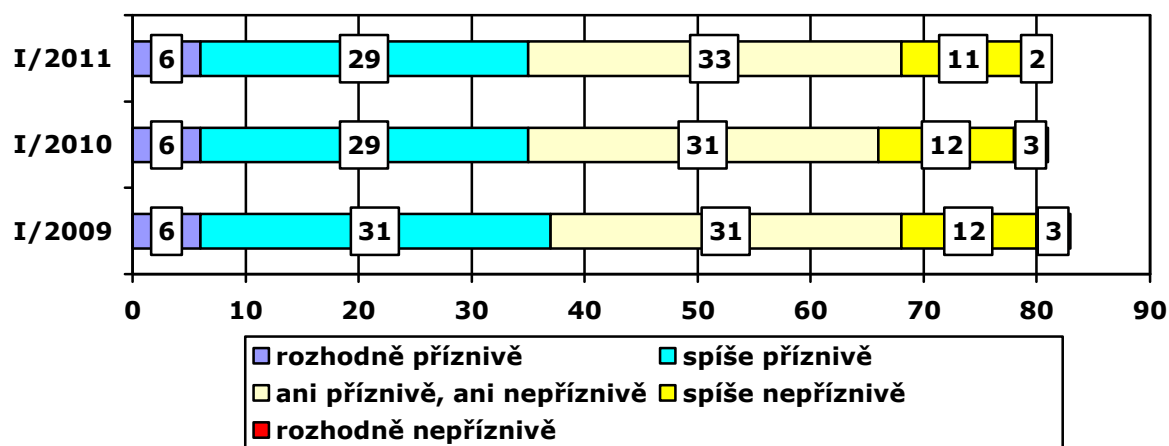
Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2d: Jak existence a jednání NATO působí na mír a stabilitu v euroatlantické oblasti? (%)

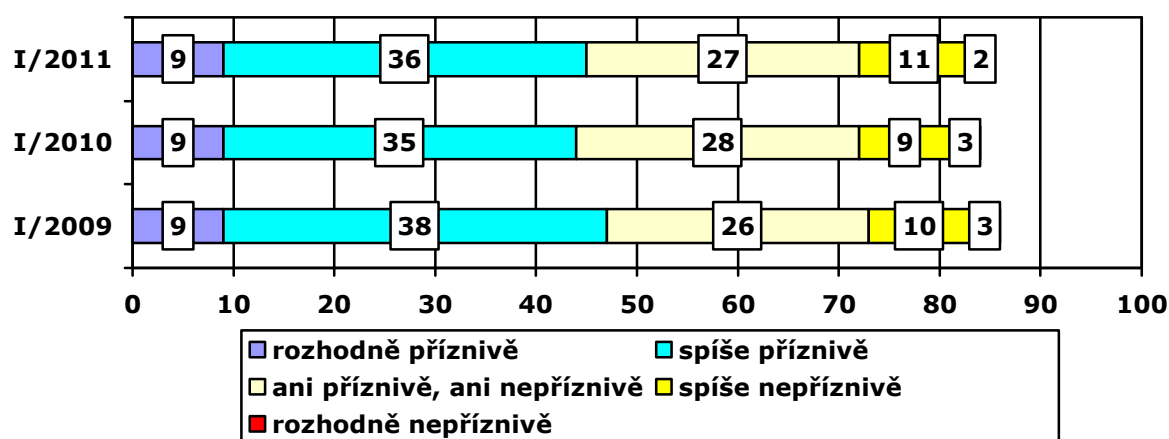
Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2e: Jak existence a jednání NATO působí na mír a stabilitu v jiných částech světa? (%)

Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2f: Jak existence a jednání NATO působí na řešení hrozby terorismu? (%)

Pozn.: Dopočet do 100 % k hodnotám uvedeným v grafu tvoří odpovědi „neví“.

V hodnocení všech uvedených oblastí převažují, nebo jsou velmi výrazné příznivé odpovědi, doplněné o neutrální postoj *ani příznivě, ani nepříznivě*. Negativní výpovědi jsou u všech zkoumaných položek v menšině.

Nejpříznivěji je hodnoceno, jak existence a jednání NATO působí na bezpečnost svých členů (62 % příznivých odpovědí), na mír a stabilitu v euroatlantické oblasti (60 %), na vzájemné vztahy mezi členskými státy (57 %), tedy všechno položky reprezentující působení dovnitř. Jednání navenek není vnímáno kladně v takové míře – u vztahů členů NATO a jiných zemí je 38 % příznivých odpovědí a u míru a stability v jiných částech světa 35 %. V těchto případech narůstá jak střední, neutrální varianta, tak se o něco zvyšuje podíl negativních výpovědí. Samostatnou položkou je posuzování přínosu v řešení hrozby terorismu, kde jednání NATO vnímá pozitivně 45 % obyvatel.

Ve srovnání s minulým šetřením v roce 2010 nedošlo v názorech na jednotlivé oblasti k významným změnám. Jediný posun, který nastal, je velmi mírný nárůst příznivých odpovědí u působení na bezpečnost vlastních členů (o 5 procentních bodů).

Co se týče rozdílů v názorech na existenci a působení Severoatlantické aliance, výrazné jsou v případě spokojenosti s členstvím a u mínění o aktuální potřebnosti této organizace. Občané, kteří jsou s členstvím spokojeni a ti, kteří jsou přesvědčeni o potřebnosti NATO, v mnohem větší míře vyslovují příznivá hodnocení ve všech zkoumaných oblastech. Naopak, lidé nespokojeni s členstvím a ti, kteří si myslí, že je tato organizace nepotřebná, zase mnohem častěji vyjadřují nepříznivý názor u předložených položek. Z hlediska sociodemografických charakteristik kopírují rozdíly v mínění u daných oblastí difference, které jsou patrné v případě spokojenosti s členstvím a mínění o potřebnosti.